

Kodu Uudised

Luunja valla infoleht

Nr 11 (346) November 2025



LUUNJA
KULTUURI- JA
VABAAJAKESKUS

ESITLEB

40 AASTAT TSIRKUST JA LEIBA

12. detsembril 2025

Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuses

TÄHISTAME LUUNJA KULTUURIMAJA 40. SÜNNIPÄEVA

Kell 17.00

Fotonäituse avamine kultuurimaja galeriis
"Meie aja kangeline"

Kell 18.00

Sünnipäevapidu

● Meeleolukas meelelahutusprogramm

- Tants ja trall
- Pidula ja pillerkaar

Sissepääs tasuta,
registreeri Fientas

Avatud baar

Fotonurk



Vallavalitsuses oktoobrikuu istungitel

Ehitusload väljastati:

- üksikelamu püstitamiseks Nurmenuku tee 2 Veibri külas ning Vankri tee 1 ja 43 Kakumetsa külas;
- puurkaevu rajamiseks Metsa-Muna tee 2 kinnistul Kakumetsa külas ning Suigi kinnistul Põvvatu külas;
- Luunja aleviku joogiveepuhasti laiendamisega seotud taristu ehitamiseks;
- kaugkütte jaotus- ja ühendustorustike ehitamiseks Lohkva külas;
- kinnise soojussüsteemi puuraukude rajamiseks Salu tee 9 Lohkva külas;
- väljõuväljaku püstitamiseks Luunja keskkooli õuealal;
- akupanga paigaldamiseks Luunja keskkooli kinnistule.

Kasutusload väljastati:

- üksikelamu kasutusele võtmiseks Kulliraja tee 1 Lohkva külas, Väljaotsa tee 21 ja 42 Muri külas ning Tamme põik 12 ja Metso kinnistul Põvvatu külas;
- vee- ja reoveekanalisatsioonitorustiku kasutusele võtmiseks Talli maaüksuse detailplaneeringu alal Luunja alevikus;
- rekonstrueeritud katlamaja ja laohoone kasutusele võtmiseks Soojuse tee 14 Lohkva külas;
- köögiviljahoidla katuselise paigaldatud akupanga kasutusele võtmiseks Peru tee 9 Luunja alevikus;
- laohoone kasutusele võtmiseks Talli tn 8 Luunja alevikus;
- päikeseelektrijaama kasutusele võtmiseks Mobiili kinnistul Sirgu külas.

Otsustati:

- osutada koduteenust kahele isikule ning lõpetada hooldajatoetuse maksmine ühele isikule;
- lisada sihtotstarbelised eraldised ja nende arvelt tehtavad väljaminekud 2025. aasta eelarvesse;
- algatada Luunja valla 2026. aasta kaasava eelarve menetlus;
- seada sundvaldus Kavastu külas Kaarli ja Padari kinnistutele olemasoleva sõidutee avaliku kasutuse tagamiseks;
- seada sundvaldus Kaare tee 25 kinnistule sademeveetorustiku tulumiskohustuse kehtestamiseks;
- eraldada Luunja valla 2025. aasta reservfondist 15 100 eurot

Luunja sadama ja puhkeala remonttööde teostamiseks ning kultuurimaja välisseina renoveerimiseks;

- omandada tasuta vallale Lohkva külas asuvad transpordimaa kinnistud Linnupesa tee ja Nahksepa tee L1.

Kehtestati:

- Rõõmu külas Roobi tee 17 maaüksuse detailplaneering.

Määrati:

- projekteerimistingimused elamu laiendusprojekti koostamiseks Männimetsa kinnistul Kabina külas ning üksik- elamu ehitusprojekti koostamiseks Nurmenuku tee 8 Kabina külas;
- projekteerimistingimused kasvuhoone laiendamistööde ehitusprojekti koostamiseks Valguse tee 1 Lohkva külas.

Kinnitati:

- Luunja valla tervikteede nimekiri;
- Lohkva lasteaia ja Luunja lasteaia Midrimaa hoolekogu koosseisud.

Nõustuti:

- Lohkva külas vallale kuuluva Keldriaugu tee L1 koormamisega isikliku kasutusõigusega Elektrilevi OÜ kasuks maakaabelliini rajamiseks;
- isikliku kasutusõiguse seadmisega Luunja valla kasuks Sooääre kinnistule Veibri külas;
- andma Luunja Varahalduse Sihtasutusele viieks aastaks tasuta kasutusse osa Talli tn 5 kinnistust Luunja alevikus sanitaarsoojaku paigaldamiseks, et tagada pesemisvõimalus vähekindlustatud inimestele;
- loa andmisega MTÜ-le Klubi Tartu Maraton Tartu linna- maratoni läbiviimiseks Luunja valla territooriumil ning MTÜ-le Veibri Külaselts ürituse „Veibri perepidu ja kohalikud maitsed“ korraldamiseks;
- 18 eluruumi üürilepingu pikendamise.

Muude sotsiaaltoetuste maksmine otsustati viiel korral.

Marko Jaeger, vallasekretär

Valimistulemused Luunja vallas

2025. aasta kohalike omavalitsuste valimistel sai enim hääli valimisliit Luunja Hooandjad, mis kogus 1047 häält ning sai seitse mandaati. Järgnesid Isamaa Erakond 726 hääle ja viie mandaadiga, valimisliit Luunja Restart 411 hääle ja kahe mandaadiga, valimisliit Meie Luunja 361 hääle ja kahe mandaadiga ning Eesti Konservatiivne Rahvaerakond 195 hääle ja ühe mandaadiga.

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimistest võttis Luunja vallas osa 59,2%

hääleõiguslikest elanikest ehk 2747 inimest. Pabersedelil tegi oma valiku 1207 ja elektrooniliselt 1533 hääletajat.

Kõigi hääletamistulemustega saab tutvuda www.valimised.ee lehel.

Seoses üleriigiliste valimiskaebuste lahendamise ja Vabariigi Valimiskomisjoni kui Riigikohtu poolt viibib ka valimistulemuste väljakuulutamine. Enne tulemuste väljakuulutamist ei ole omavalitsusel võimalik ka registreerida volikogu liikmeid ning volikogu uus

koosseis ei saa koguneda. Volikogu liikmete registreerimise järgselt peab valla valimiskomisjoni esimees seitsme päeva jooksul kutsuma kokku esimese volikogu istungi.

Tõenäoliselt toimub esimene Luunja vallavolikogu uue koosseisu istung detsembri esimesel nädalal.

*Marko Jaeger
valla valimiskomisjoni esimees*

Selgusid kaasava eelarve hääletuse tulemused

Kaasava eelarve hääletus on selleks aastaks läbi saanud ning 243 häälega võitis ettepanek „Rõõmu–Viira kergliiklustee esimese etapi projekteerimine“. Teiseks jäi „Kabina külaplatsi liivakasti ja võrkpalliväljaku rajamine“ 98 häälega ning kolmandaks „Pilka spordipargi rajamine“ 91 häälega. Kõigile ettepanekutele kokku anti 543 häälet.

Järgmise sammuna alustab vallavalitsus riigihanke ettevalmistamisega, et projekteerimine oleks võimalik lõpuni viia 2026. aasta jooksul.

Kaasava eelarve reeglite järgi rahastatakse esmalt enim hääli saanud ettepanekut ning juhul kui raha jääb üle, rahastatakse ka järgmist, kuni olukorraneni, kus kogu kaasava eelarve jaoks ette nähtud raha on otsas.

Marko Jaeger, vallasekretär

Teavitus väljaõppest

Kaitseväe Akadeemia viib 3.–4. detsembril 2025 läbi Luunja vallas marsruudil Sirgumetsa – Sääsküla – Pilka õppurite lõpürännaku. Rännakust võtab osa ligikaudu 110 inimest.

Antud marsruudil (ja selle ümbruses) paiknevad kontrollpunktid, kus toimuvad meeskonnaharjutused. Ülesannete toimumiskoht jääb tee peale või selle lähedusse. Õppurid ei vii läbi lahingulisi harjutusi ega kasuta imitatsioonivahendeid. Kaevetöid ning lahtist tuld ei tehta. Ürituse raames sõidetakse tee peal või peatatakse teepervel.

Rännaku korraldamise ohutuse ja korra eest vastutab Kaitseväe Akadeemia instruktor vanemveebel Alar Jaas, telefon 5557 7830.

Palume kohalikel elanikel suhtuda õppuse läbiviimisesse mõistvalt.

Luunja vallavalitsus



**JÕULURAHU
VÄLJAKUULUTAMINE**

30. november 2025 kell 15.00

Luunja Kultuuri- ja Vabaaajakeskuses

1. advendi küünla süütavad
EELK Maarja koguduse
õpetaja ja Luunja vallavanem

Esineb kammerkoor Helü

LUUNJA KULTUURI- JA VABAAJAKESKUS

LUUNJA VALD



**JÕULURAHU
VÄLJAKUULUTAMINE
KAVASTUS**

30. november kell 16.00

Kohtume külakeskuse kuuse juures

1. advendi küünla süütavad EELK
Maarja koguduse õpetaja ja
Luunja vallavanem

Pakutakse piparkooke, glögi ja teed

Lisainfo: Tiia 5552 1712

LUUNJA VALD

Kavastus Maaniste Selts

LUUNJA KULTUURI- JA VABAAJAKESKUS

LUUNJA VALLAS ELAB 6129 INIMEST

1. novembri seisuga elab Luunja vallas 6129 inimest. Võrreldes eelmise aasta sama ajaga on vallakodanike arv 101 võrra kasvanud. Suurim küla on Lohkva (1810), järgneb Veibri küla (1281).

Oktoobris registreeris elukoha valda 42 inimest. Vallast lahkus 43 inimest. Vallasiseselt muutis elukohta 11 inimest. Sündis 0 last. Suri 6 inimest. Vanim elanik vallas on 97-aastane.

Valla rahvastiku arvu külade lõikes saab vaadata kodulehelt <https://luunja.ee/statistika>. Üldiseid näitajaid Statistikaameti lehelt <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/piirkonnad>. Avada rakendus „Juhtimislaud“ ja valida sealt Luunja vald.

Head sõbrad, Luunja valla inimesed, koostööpartnerid!

Viimased neli aastat ehk üks valimis-periood, mil saime võimaluse oma meeskonnaga Luunja valda arendada, möödus kui linnutiivul, samas tegusalt ja inspireerivalt. Kahjuks mahtusid sellesse perioodi ka koroonaviiruse tagajärjed, Ukraina sõja mõjud, vähenenud vallaelarve ja perioodi lõpus väga tugev, alatu ja isiklikest ambitsioonidest tulenev surve ning laimukampaania.

Valda valitsema asudes jõudsimise kohe ühiselt arusaamisele, et volikogu esimehe ülesannete laiendamine on vältimatult vajalik – väikeses, ent kiiresti arenevas vallas ei ole võimalik igale valdkonnale eraldi tööjõudu palgata, samas on valdkondade vahelisi probleeme ja väljakutseid küllaga. Seega otsustasime, et volikogu esimees võiks lisaks volikogu juhtimisele olla nii kogukondade nõustaja, projektijuht kui ka aktiivne välisrahastuse tooja.

Selline struktuur sai loodud ja tagantjärele vaadates oli see ainuõige samm, sest selle aja jooksul õnnestus mul projektikirjutajana valda tuua üle 1,3 miljoni euro välisrahastust. Koos vallavalitsuse ja allasutuste panusega kasvatasime välisrahastuse kogumahtu veel ligi 1,6 miljoni euro võrra.

Volikogu esimehena kirjutatud ja juhitud rahastatud projektid on olnud mitmekesised ja valla arengut ulatuslikult mõjutanud. Pean vajalikuks neist olulisemad siinkohal üles lugeda.

- Luunja jõesadama terviklik arendus – uued kaikhad, teekatted, valgustus ja puhkealad (projektitoetus 266 000 eurot).
- Luunja valla kriisivalmiduse tõstmine – satelliittelefon ja generaatorid (projektitoetus 29 116 eurot).
- Kavastu ja Luunja kogukonna üritused, sh traditsioonilised kala- ja uhhaapeod ning Luunja sadamas navigatsioonihooaja avamine (mitu toetusvooru, projektitoetus kokku üle 40 000 euro).
- Luunja mõisapargi I etapp, muruväljaku uuendamine (projektitoetus 27 936 eurot).
- Kavastu korterite renoveerimine Ukraina sõjapõgenikele ja toetatud elamise teenuseks (projektitoetus 64 240 eurot).

- Roheenergeetika kompetentsikeskuse loomine – Luunja keskkooli päikesejaam, salvestuslahendus ja elektri-autolaadija ning monitoorimissüsteem koos anduritega (projektitoetus investeeringuks 60 000 eurot + muud tegevused 37 500 eurot). Projekti periood 2024–2026.
- Kaare tee piirkonna sademeveesüsteemide ehitus koostöös AS Infragate Eestiga (projektitoetus 328 473 eurot), tööd valmivad aastal 2026.
- Jõesadama puhkeala täiustamine ja uued ligipääsetavad rajatised (sh mugavad ja hügieenilised WC-kabiinid ning ratastooliga liikujatele 24 m laiune ujuvplatvorm kalastamiseks (valmib 2025–2026) – projektitoetus kokku 52 558 eurot).
- Sadamakoda – Luunja sepikoja täielik renoveerimine ja laiendus (projektitoetus 455 000 eurot).
- Luunja jõesadama kanali puhastamine setetest, Emajõelt regulaarne prügi koristamine, uued Luunja jõesadama sadamakoja õppevahendid ja püsiekspositsioonid (projektitoetus kokku üle 68 000 euro).
- Kavastu parve ja kaldarajatiste rekonstrueerimine ning turvaline ujumiskoht – 2025. aastal esitatud projektitoetuseks 335 000 euro ulatuses.
- Lohkva teemapargi loomine – nüüdisaegne loodusõppepark koos mänguväljaku, jõusaali, madalseiklusraja ning õpperadadega, toetustaotlus on esitatud summas 399 600 eurot, tööde periood 2027–2028.

Praegu, vaadates tagasi viimasele neljale aastale, saan kindlalt väita, et valla arengu üheks edasiviivaks jõuks on valla inimeste, külade, kogukondade ja ettevõtjate vaheline koostöö.

Volikogu on koostöös vallavalitsusega viimase nelja aasta jooksul investeerinud haridusse, spordirajatistesse, avalikku ruumi ja teedesse – oleme reaalselt parandanud Luunja valla elukeskkonda. Seda tehes oleme valimisliiduna Luunja Hooandjad lähtunud järgmistest põhimõtetest.

- Oleme seisnud selle eest, et Luunja vald oleks tulevikku vaatav, mitte minevikku klammerdud.

- Me ei ole andnud tühje lubadusi ja oleme viinud ellu ka raskeid otsuseid, kui need on päriselt vallale kasulikud ja vajalikud olnud.

- Oleme lähtunud valla juhtimisel sellest, et Luunja vald peab olema tark ja ettevõtlik vald, mistõttu on otsused tehtud faktide, mitte emotsioonide põhjal.

- **Oleme soovinud, et tugevad ja toimekad kogukonnad ning noored on valla arengu aluseks:** toetatud on mitmesuguste talgute korraldamist ja vabatahtlikku tegevust; tööle on rakendatud kogukonnakeskused Lohkvas ja Kavastus; Lohkva raamatukogu ruume on laiendatud; Kavastu raamatukogu on saanud uued ja kaunid ruumid; kogukondade ja seltside tegevus on leidnud järjepidevat toetust; toimivad noortekeskused Lohkvas ja Luunjas, iga-aastane õpilasmaleva kohtade kasv, populaarsed on ka laste ja noorte töö- ja puhkelaagrid; loodud on tingimused väikeettevõtluse arenemiseks, mille tulemusel on Luunjasse ja Kavastusse tekkinud kolm uut söögikohta (Sadama pubi, kohvik Parv ja Meeli kohvik); Luunja alevikus on rajatud turupaviljonid kohaliku kraami müümiseks; kaasava elarve kaudu on toetatud kogukonna algatusi: Kabina matkarada ja seikluspark, Pilka seikluspark, kooli pumptrack ja kergliiklustee valgustuse projekt.

- **Seisime sellest eest, et Luunja harridus- ja spordiasutused on nüüdisaegsed ja inspireeriva õpi- ning arengukeskkonnaga:** Luunja aleviku Midrimaa lasteaed on renoveeritud ja laiendatud; Luunja lasteaedadesse on juurde loodud 12 rühma; Luunja keskkooli A-korpus on renoveeritud; uuendatud on kooli staadion ja rajatud on päikeseelektrijaam; kooli juurde on rajatud parkla, mis võimaldab lastel kooli ümbruses rahulikult liigelda; algatatud on medalistide rahaline premeerimine õpitulemuste eest; Luunja noortekeskusesse on loodud rahu-tuba, mis leevendab noorte vaimse tervise probleeme; rajatud on Lohkva spordihoone, mis pakub võimalusi nii pallimängudeks, jõutreeninguks,

rühmatrennideks kui saunamõnudeks; rajatud on madalseiklurajad Lohkvas, Kabinas, Pilkas ja Luunja keskkooli juures ning Luunja *pumptrack*; valla spordielu on aktiveeritud ja Luunja vald osaleb edukalt omavalitsuste vahelistel mängudel; Luunja korvpallinaiskond saavutas Eesti meistriliigas 3. koha; Luunjasse on loodud jäähoki- ja võrkpallivõistkonnad; jätkuvalt toimetab edukalt maadlusklubi; toimuvad mitmed traditsiooniliseks kujunenud spordisündmused.

• **Investeerisime aega ja ressursse turvalisse ja hoolivasse elukeskkonda:** uuendatud ja laiendatud on ühisveevärgi- ja kanalisatsioonitrass Kavastus ja Luunja alevikus koostöös ettevõtjate ja Emajõe Veevärgiga; Kaare tee elumurajooni vee- ja kanalisatsioonitrasside uuendamine ja sademevee süsteemi väljaehitamine; loodud on rattaringluse parklad Luunjas, Lohkvas ja Veibris; hajaasustuse programmiga on rajatud vee- ja kanalisatsioonisüsteemid paljudele peredele üle valla; rajatud

on kergliiklustee lõik Luunja alevikus koolist Röpina maanteeeni Kavastu suunal ja Veibri tee äärne kergliiklustee lõik, lisaks arendajate ja ettevõtjate loodud teelõigud Lohkva, Veibri ja Muri külas; alustatud on kahe uue toidupoole, Meie ja Coop, rajamist Luunja alevikus; projekteeritud on Lohkva-Kabina-Vanamõisa kergliiklustee ja esimesele etapile on toetusmeetmest saadud positiivne rahastamisotsus; vallale kuuluvaid kruusateid on kaetud kõvakattega.



Lohkva teemapargi asendiplaan – nüüdisaegne loodusõppepark koos mänguväljaku, jõusaali, madalseikluraja ning õpperadadega

- **Väärtustasime rahvakultuuri ja pakusime kõigile vanuserühmadele sisukaid vaba aja veetmise võimalusi ning atraktiivseid kultuurisündmusi. Saavutasime jätkusuutliku ja elava kultuurielu:** oleme edendanud koorilaulu ja rahvatantsu, et toetada laulu- ja tantsupeo traditsiooni kestlikkust; Emajõe-Suursoo keskus on liikunud valla omandisse, keskusesse on rajatud uus terrass ning loodud on omapäraseid ja publikut köitvaid sisutegevused; Emajõe-Suursoo keskusesse on loodud kvaliteetne loodus- ja pärimusprogramm, mis pakub huvi paljudele inimestele üle Eesti; loodud on Luunja valla turismivõrgustik, mille raames toimuvad regulaarsed kohtumised ja koolitused; algatatud on Kavastu parve ja selle maa-ala rekonstrueerimist atraktiivseks turismiobjektiks ja puhkealaks; renoveeritud on Luunja kellatorn, kuhu on loodud kogukonna abiga põnev püsiekspositsioon; renoveeritud on Luunja kultuurimaja fuajee ja tualetid; edukalt on ellu viidud kultuuripealinna Tartu 2024 programm, mille raames toimus valdas kolm kõrgetasemelist kultuurisündmust; uuendatud on Luunja mõisapargi muruväljak; laiendatud on Luunja jõesadamat ja puhastatud

sadama kanal; sadamasse on juurde rajatud sildumiskohti ning välja on ehitatud parklad, haljastus ning kütusetankla nii vee- kui maasõidukitele; vanast Luunja sepikojust on saanud mitmete võimalustega sadamakoda; valla asutuste ja MTÜ-de koostöös on korraldatud mitmeid Luunja valla eripära rõhutavaid sündmusi, nt festival Taliteed Emajõe-Suursoos, Kavastu ja Luunja uhhaapeod, Luunja mõisapäevad, matkad, näitused jne.

- **Panustatud on nüüdisaegsetesse sotsiaal- ja terviseteenustesse, et abi ja võimalused oleksid kättesaadavad igas eluetapis:** sotsiaaltranspordi ja koduhoolduse teenuse pakumine; mittetöötavate ja mitteõppivate (NEET) noorte nõustamine; lapsevanemate toetamise vanemlusprogrammid „Imelised aastad“ ja „Gordoni perekool“; kodude kohanemise programm „Kodud tuleohutuks“; mitmekesistatud on tegevusi ja sündmusi eakatele (nt eakate jooga, eri üritused); tööle on rakendatud pere-töötaja ja koduhooldaja; Kavastus on renoveeritud kaks vallale kuuluvat korterit, mille sihtotstarve on pakuda toetatud elamise teenust; tööle on rakendatud tugikeskuse juht ja

juhtumikorraldaja, kes aitab koordineerida haridus- ja sotsiaalvaldkonna üleseid juhtumeid ning kaasab peresid juhtumikorralduse protsessi.

Luunja valla juhtimise kogemus näitab selgelt, et edasiviiv koostöö saab sündida ainult ühisest soovist midagi päriselt ära teha. See eeldab vastastikust usaldust ja lugupidamist. Ühelt poolt tuleb hoida seda, mis on hästi tehtud, kuid sama tähtis on julgeda otsida paremaid lahendusi ja teha senisest rohkem.

Valla juhtimisel ei tohiks erakondlikud või valimisliitude huvid varjutada suuremat eesmärki – täita lubadusi, mis on antud enne valimisi, ja tegutseda kogu kogukonna hüvanguks. Vastandumine, taktikamängud ja isiklikud ambitsioonid ei loo valla paremat tulevikku, küll aga pidurdavad seda. Enne valimisi on lihtne lubada madalamaid makse, suuremaid toetusi, kõvakattega teid ja tasuta teenuseid, kuid ilma tegelike arvutuste ja vastutusvalmiduseta jäävad need lubadused pelgalt soovmõtlemiseks.

Erinevad maailmavaated on demokraatia loomulik osa, kuid need ei tohi saada ettekäändeks teiste mustamiseks või ohvrirolli võtmiseks. Rünakute asemel peaks tähelepanu olema suunatud sellele, kuidas muuta Luunja valda päriselt paremaks. Luunja vajab tarka ja ettevõtlikku volikogu – sellist, mis ei kuluta energiat süüdlaste otsimisele, vaid loob koos lahendusi, mis aitavad kõiki vallaelanikke.

Lõpetav koalitsioon on viimase nelja aasta jooksul näidanud oma tegudega, et tõeline töö tehakse ära mitte ainult valimisnädalatel, vaid igal päeval, järjepidevalt ja vastutustundlikult.

Täna südamest vallaelanikke, kogukondi, valla asutusi, valla ametnikke ja koostööpartnereid, kes viimase nelja aasta jooksul on kaasa mõelnud ja valla arengusse panustanud. Oleme ühiselt ära teinud suure töö. Aitäh!

Soovin uuele volikogule edu ja Luunja valla arengust hoolivat juhtimist! Luunja väärib meeskonda, kes näeb suurt pilti, hoiab ühist eesmärki ja tegutseb siira sooviga muuta meie kodu üha paremaks.

*Kaire Vahejõe, vallavolikogu esimees
valimisliit Luunja Hooandjad*



Projektitoetuse toel tehtud kogukonnasündmus Luunja uhhaa- ja kalapidu
Foto: Mailis Vahenurm

Luunja alevik areneb jõudsalt tänu heale koostööle

Igaühel on olnud võimalus jälgida Luunja alevikus toimunud ja toimuvaid suuri muutusi viimaste aastate jooksul.

Kiire arengu aluseks on olnud pikaajaline läbimõeldud planeerimine ja tõhus tegutsemine. Erinevad tegevused on siin omavahel tihedalt seotud, mitmete osapoolte tublis koostöös on suudetud luua suurt lisaväärtust siinsetele elanikele.

Mis käivitab arengut?

Arengu üheks eelduseks on elanikkonna kasv piirkonnas. Luunja valla ajalooline keskus – Luunja alevik ei kasvanud pikki aastaid kuigivõrd. Samas on areng Lohkvas, Veibris ja mujalgi olnud kiire.

Tõhusama arengu käivitamiseks ilmutasid aastate eest initsiatiivi nii vald kui ettevõtjad erasektorist. Uus vallamaja, kergliiklustee Tartu suunal, sadama rajamise alustamine – need olid esimesed suuremad sammud. Kaasamaks piirkonda ka erakapitali, tuli vallal eeskuju näidata ja midagi konkreetset valmis teha.

Elanike lisandumine

Oluliseks sammuks oli Talli elamuala planeerimine, millega kavandati uusi eluasemeid sellises mahus, mis loob eeldused aleviku arengu pikemas perspektiivis. Luunja atraktiivsus on sedavõrd kasvanud, et uued elanikud soovivad siia asuda ja olemasolevad jääda. Puhkeala,

roosiaed, kergliiklusteed, uuenenud lasteaed ja kool, sadamakoda ja Jõesadam, vaba aja veetmise võimalused – kõik see tõmbab inimesi ligi ja annab arengule hoogu juurde.

Praeguseks on arendajate poolt tulevase elamuala teed, trassid jm vajalik valdavas osas rajatud, peagi hakkavad ka esimesed majad kerkima.

Kõikide uute elamuarenduste kavandamisel sõlmitakse arendajatega lepingud, mille kohaselt on arendajate kohustus ehitada välja kogu vajalik taristu kuni teekatete ja tänavavalgustuseni. Kindlustamiseks nende valmimist, seatakse tagatiseks rahalised hüpoteegid omanike kinnistutele. Praegu ei alusta vald isegi planeeringu koostamist enne vastavate kokkulepete sõlmimist.

Kust tuleb raha?

Elanike arvu planeeritav kasv on olnud peamiseks argumentiks, et rajada Luunjasse kaks uut kauplust. Nii Coop kui Meie Toidukaubad pidasid seda võtmeguriks investeeringute tegemiseks siia asukohta. Nüüdseks on mõlema poe ehitus täie hooga käimas, järgneva 2–3 kuu jooksul saavad hooned valmis.

Samuti on elanikkonna püsimine ja lisandumine oluline valla poolt investeeringute tegemisel haridusasutustesse, teedesse jm vajalikesse objektidesse. Kui maksutulu lisandub, saab vald julgelt neid otsuseid teha ja ellu viia, vajadusel selleks toetusi taotleda ja laenu võtta.

Ka sooja- ja vee-ettevõtted teevad investeeringuid eeldusel, et on piisavalt

tarbijaid ja tehtavad kulutused tasuvad end ära.

Loomulikult vajavad uued arendused erinevaid teenuseid – küte, ühisveevärk, elektri- ja sideühendused jm. Seoses uute arendustega uuendatakse ja laiendatakse Luunjas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni taristut, sh torustikud, pumpla, puhastusseadmed. Valdava osa vajalikest kuludest kaetakse arendajate ja vee-ettevõtte poolt, väiksem osa valla poolt. Vald saab ka otsest kasu: rajatakse uued nõuete kohased tuletõrje veevõtukohad Luunja haridusasutuste ja elamute jaoks.

Toetuste maksimaalne kasutamine

Nagu eelnevast nähtub, on koostöös võimalik tuua piirkonda olulisel määral raha juurde. Valla eelarvest üksi ei piisa, et suuremaid arenguid rahastada.

Üheks oluliseks allikaks on projekti-toetuste taotlemine erinevatest meetmetest. Selles osas on Luunja vald olnud edukas, oleme saanud positiivsed otsused pea kõikidele meie taotlustele.

Luunja alevikus on järgmiseks suuremaks projektiks ettevõtlusala kavandamine ja rajamine aleviku põhjapoolses osas. Seal on ettevõtjad toimetanud juba aastakümneid, nüüd on kavandamisel kaasaegne ettevõtlusala, kuhu saavad tulla toimetama uued tegijad. Planeering hõlmab ka vajalikku taristut – teed, valgustus jm. Tegemist on regionaalse projektiga, mida juhib Tartumaa Omavalitsuste Liit. Toetust antakse mitte ettevõtetele, vaid valdadele ning toetuse kaasabil rajatakse ja kaasajastatakse taristut, mis jääb avalikku kasutusse. Kuna Luunja vald on toetuse saajaks, siis peab vald tagama ka omafinantseeringu 25% (ligi 135 000 eurot) projekti mahust, mis jaguneb omakorda valla ja ettevõtjate vahel.

Luunja valla ja Tartumaa jaoks on oluline luua kohapeal täiendavaid võimalusi ettevõtluse arenguks, et pakkuda uusi töökohti kohalikele elanikele.

Kokkuvõtteks saame öelda, et Luunjas tehtu ja tehtav on suurepärane näide sellest, kuidas koostöös suudetakse võimendada olemasolevaid ressursse, luua uusi väärtusi ja viia kohalikku elu edasi.



Luunja alevikus kerkib uus Coop kauplus. Foto: Aare Anderson

Aare Anderson, vallavanem

In memoriam

Argo Gärtner 9. VII 1971 – 30. X 2025

*Me küünalt põletades mõtleme Sulle,
Su elu jätkub mälestuste ilmas.
Me näeme, kuis läbi ajatuse meile head
soovivad Su kauged tähesilmad ...*

Argo Gärtneri traagiline kaotus on raske löök. Tema elutöö ja isiklik eeskuju jäävad kestma tema peres, töödes ja kogukonnas, mille heaks ta väsimatult tegutses. Argo oli tõeliselt soe inimene. Inimesed, kes kasvõi korra temaga kohtusid, said selle soojuse kaasa ja tema jäagitu positiivsus jäi kõigile alatiseks meelde.

Oleme tänulikud, et saime jagada oma teed Argoga, kelle eeskuju ja soe süda jäävad meiega igaveseks. Tunneme südamest kaasa kõigile lähedastele, sugulastele, sõpradele, kaaslasele ning kogukonnale.

Tuhat tänu, armas Argo, olid meie üks tugisammas! Puhka rahus!



Luunja Hooandjad kogu meeskonnaga

Päästeamet viib 10. detsembril läbi ohuteavituse testi

Päästeamet testib EE-ALARM ohuteavituse erinevaid kanaleid, sh käivitatakse sireenid. Tegemist on testiga ja tegelikku ohtu pole. Eesmärk on testida ohuteavituskanalite käivitamist samaaegselt ning sireenivõrgustiku katvust ja tihedust.

10. detsembril testime järgmiseid ohuteavituskanaleid:

- Lõuna paiku jõuab kõikidesse mobiiltelefonidesse SMS-sõnum eelinfo testi toimumise kohta.
- Kell 15.00–15.10 saadetakse teavitused Eesti äpi ja „Ole valmis!“ mobiilirakenduste kaudu.
- Kell 15.00–15.10 käivitatakse sireenid Eesti suurimates asulates.
- Kell 15.00–15.10 näeb ERRi kanalites ribateksti ohuteavitustesti kohta.

Soovitused inimestele 10. detsembril:

- Jätkake oma tavapärase elu.
- Rääkige eelnevalt oma lähedastega, eriti laste ja vanavanematega, et tegelikku ohtu pole ja tegemist on testimisega.
- Vaata käitumisjuhiseid veebilehelt www.olevalmis.ee.

Sireenivõrgustik katab hetkel järgmisi asulaid: Ahtme, Haapsalu, Jõgeva, Jõhvi, Keila, Kohtla-Järve, Kuressaare, Kärkla,

Maardu, Narva, Paide, Paldiski, Pärnu, Põlva, Rakvere, Rapla, Sillamäe, Tallinn ja selle lähiumbruse tiheasustusalad, Tapa, Tartu, Valga, Viljandi, Võru.

Miks on vaja testida ohuteavitussüsteemi?

Ohuteavituse süsteemi ehk EE-ALARMi testimine on vajalik selleks, et veenduda süsteemi toimimises ja töökindluses. Eesmärk on teada saada, kas teavitused jõuavad inimesteni selliselt, nagu erinevad kanalid seda ette näevad. Samuti aitab testimine välja selgitada tehnilised kitsaskohad. Päästeamet hakkab ohuteavitussüsteemi erinevaid kanaleid kas koos või eraldi edaspidi sagedamini testima. Suuremaid teste, mille raames käivitatakse ohuheliga sireenid, on plaanis korraldada maksimaalselt korra kvartalis.

Ohu korral

Riik teavitab inimesi alati mitme kanali kaudu. Eestis on praeguse seisuga kasutusel järgmised ohuteavituse kanalid:

- SMS-teavitus ohupiirkonnas olevatele inimestele.
- Mobiilirakendused Eesti äpp ja „Ole valmis!“.
- Ribatekstid ERRi kanalites (ETV ja ETV+, ERR.ee portaalis ja „ERR Uudised“ äpis).

- Kõige äärmuslikumatel juhtudel käivitatakse ka sireenivõrgustik.

Selleks, et ohuteavitust mobiilirakenduste kaudu saada, peavad vastavad äpid olema alla laetud ja teavitused lubatud. Ohuteavituse kaudu saad teada, mis on juhtunud, kuidas käituda ning kust saab vajadusel täiendavat infot. Nii äpiteavituse kui ka SMSi saatjaks on alati EE-ALARM.

Sireeni kuuldes varju kohe lähimasse siseruumi

Kui suuremate kriiside korral saad ohuteavitusega teada, mis on juhtunud ja kuidas käituda, siis sireenid sisulist infot edasi ei anna, vaid mängivad minutipikkust tõusva ja langeva tooniga signaali, mida korraldatakse kolm korda 30-sekundiliste pausidega. Kokku kestab sireenide heli umbes neli minutit.

Sireenid on mõeldud õues viibivatele inimestele, et neid võimalikult kiiresti ohust informeerida. Sireenide ainuke eesmärk on äratada sinu tähelepanu vajadusest varjuda otsekohe lähimasse siseruumi, soovitatavalt tugevate seintega ruumi ning akendest eemale. Kui oled ohutumas kohas, siis otsi lisainfot ja käitumisjuhiseid veebilehelt kriis.ee ja olevalmis.ee.

Päästeamet

Tegus ja värvikas koolielu

Luunja keskkooli sügisesse on mahtunud palju rõõmu, teadmisi ja põnevaid kogemusi. Oktoobri ja novembri vahetus tõi õpilasteni mitmeid ettevõtmisi, mis õpetasid, liitsid ja töid kooliellu vaheldust.

Ettevõtlikkus sünnib kogemusest

2.c klassil toimus 17. oktoobril oma äripäev, kus iga laps sai proovida ettevõtlust. Õpilased avasid oma väiksed firmad ja said proovida päris müügitööd. Ostjateks olid 2.a ja 2.b klassi õpilased.

Päeva eel jagas väärt nõu õpetaja Reino Einmann, kes julgustas õpilasi oma ideid ellu viima. Tulemus oli rõõmus ja inspireeriv – õpilased õppisid rahatarkust, koostööd ja ettevõtlikku mõtlemist ning leidsid, et müügitalent võib peituda igaühes.

Eksootilised külalised klassiruumis

Vahetult enne vaheaega, 17. oktoobril, käis 1.–4. klassidel külas Kaasiku talu loomaaed, kes tõi kooli põneva eksootiliste loomade seltskonna. Kohal olid püüton, habeagaam, skink, tuhatjalg, krabi, kilpkonn ja siil.

Lapsed said loomadega lähedalt tutvuda, nende eluviisi kohta küsida ja mõnda isegi katsuda. Päeva üllatuskülaline oli imepisike kutsikas, kes võitis hetkega kõigi südamed. Õpilaste emotsioonid olid siirad – uudishimu, imestus ja rõõm põimusid üheks meelde jäävaks kogemuseks.



Aafrika kääbussil oli üks seitsmest eksootilisest külalisest. Fotod: Kairi Paama



Melissa Raime aitab 2.c klassil saavutada 4.a ja 4.c klassi järel auhinnalise kolmanda koha

Ronimisvõistlus pani proovile osavuse ja meeskonnavaimu

Kohe peale vaheaega, 28. oktoobril, toimus traditsiooniline algklasside ronimisvõistlus, kus õpilased panid proovile oma kiiruse, jõu ja julguse. Kõik osalejad olid väga tublid ja andsid endast parima.

Selle aasta parimad olid:

- I koht 4.a klass,
- II koht 4.c klass,
- III koht 2.c klass.

Võistlus pakkus nii sportlikku hasarti kui ka tugevat klassivaimu – iga ergutus ja aplaus näitas, et üksteise toetamine on edu alus.

Halloween'i lust ja loomingulisus

31. oktoobril kutsus õpilasesindus kooliperet osa võtma halloween'i tähistamisest. Paljud õpilased ja õpetajad olid tulnud kooli kostümeeritult, koolimaja täitus põnevate karakteritega ning vahetundidel kõlas halloween'i muusika.

See päev tõi koolimajja palju naeru ja loovust ning näitas, kui vahvalt võib argipäeva vürtsitada. Alklasside õpetajate ning 4.b klassi müstilised tegelased lustisid juba eelmistel päevadel ning nende liikumised on püütud videosse ja järelvaadata kooli Facebooki lehel.

Digiturvalisuse töötoad – tarkus turvaliselt toimetada

6. novembril toimusid koolis digiturvalisuse ja meediaõpetuse töötoad 1.–9. klasside õpilastele, kus arutleti, kuidas hoida privaatsust ja austada teiste oma

internetis, kuidas tunda ära valeinfot ja mõista sotsiaalmeedia mõju. Töötubasid viisid läbi tudengid Ege ja Merilin ning need jõudsid meie kooli projekti „Meediaklubi“ ja Tartu ülikooli koostöös.

I kooliastmes räägiti turvalisest suhtlusest, salasõnadest ja digitaalsest jalajäljest, II kooliastmes räägiti interneti usaldusväärsusest ja privaatsuse tagamisest, III kooliastmes uuriti algoritme, vandenõuteooriaid ja ajakirjanduse ning sotsiaalmeedia erinevusi. Töötoad jätkuvad ka detsembris.

Noortekonverents Lahe Koolipäev – „Mina ja lõputud valikud“

Seitsmel õpilasesinduse liikmel oli võimalus osaleda Tallinnas toimunud noortekonverentsil Lahe Koolipäev, mille teema oli sel aastal „Mina ja lõputud valikud“. Päev pakkus noortele mõtteainet ja inspiratsiooni – kohuti eri eeskujude, sealhulgas koomik Mikael Meema ja muusik EiKiga, kes jagasid oma kogemusi ja vaatenurki valikute ning elutee kujundamise teemal. Õpilased töid konverentsilt kaasa palju uusi mõtteid ja teadmisi – see oli päev, mis avardas silmaringi ja julgustas oma teed leidma.

Roheline kool – kasvame koos oma toiduga

Luunja keskkool on osa Rohelise kooli programmist, mis väärtustab keskkonnateadlikkust ja kestlikku eluviisi. Sügisel osalesime maailmakoristuspäeval ning jätkuvalt on võimalik tuua kogumiskasti kasutatut väikeelektroonikat. Õpetaja Mai Linnase eestvedamisel on alates 4. novembrist kaheks nädalaks koolis avatud hariv näitus „Kasvades oma toiduga“, mis tutvustab toidu kasvatamise, looduse hoidmise ja teadliku tarbimise teemasid. Näitus kutsub märkama, kui suur mõju on igal väiksel valikul nii meie tervisele kui ka keskkonnale.

Luunja keskkoolis jätkub sügis sama elavalt ka edaspidi. Olgu see spordivõistlus, töötuba või loominguline ettevõtmine – iga kogemus lisab koolipäevadesse teadmisi, rõõmu ja ühtehoidmist.

Heli Erik, Luunja keskkooli infojuht

Noored kujundasid koolisööklast tuleviku koolirestorani

Koolisöökla võib olla palju enam kui koht, kus lihtsalt süüa. Seda tõestasid 31. oktoobril Kõrveküla põhikoolis toimunud ideetalgud „Söögisaalist koolirestoraniks“, kus õpilased üle Tartumaa kujundasid oma koolide sööklatest hubasemad, funktsionaalsemad ja õpilaste vajadusi paremini arvestavad ruumid. Eesmärk oli suurendada koolilõuna atraktiivsust, parandada sööklate keskkonda ja muuta need paigaks, kuhu õpilased tulevad hea meelelega.

Noored analüüsisid olukorda ja löid tulevikuvisioni

Talgutele eelnes põhjalik eeltöö: õpilased mõõtsid mürataseta, kaardistasid liikumisvooge ning hindasid oma kooli sööklate valgustust ja ruumilahendust. Tule-

muste põhjal esitles iga meeskond ideetalgutel oma nägemust tuleviku koolirestoranist.

Noorte kavandites kordusid märksõnad: iseteenindusletid ja valikuvõimalused, hubasem sisekujundus, parem valgustus, mürataseme vähendamine akustiliste paneelidega, erineva suuruse ja kujuga lauad, taimed ja looduslikud elemendid ning tark liikumisvoog, mis muudab toidusaamise sujuvamaks ja vähendab rüselust.

Koostöö ja loovus töid nähtavaid tulemusi

Ideetalgutel olid esindatud kõik Tartumaa omavalitsused, kohal olid Luunja keskkool, Tartu Forseliuse kool, Nõo põhikool, Võnnu keskkool, Elva gym-

naasium, Ülenurme gümnaasium, Konnuta kool, Kõrveküla põhikool, J. V. Veski nimeline Maarja-Magdaleena põhikool ja A. Haava nimeline Pala kool.

Kõige loovama lahenduse eest sai Maarja-Magdaleena põhikool Metos ASilt kingituseks induktioonpliidi kodundusklassi. Ülenurme gümnaasium võitis Tartu loomemajanduskeskuse eriauhinna – mentorkohtumise oma idee edasiarendamiseks.

Koolisöökla kui heaolu osa

Ideetalgud korraldati koostöös Peipsi Koostöö Keskuse, Tartumaa spordiliidu ja Tartumaa noortekoguga. Üritust toetasid Metos Estonia, Farwelli Kaubanduse OÜ, Maldivar, Küllus I Rõngu Mahl, Grüne Fee, Tartu loomemajanduskeskus ja Vasula Aed.

Algatust kaasrahastas Euroopa Liit LEADER-meetme projektist „Heaolu loov koolipäev“, mille eesmärk on edendada õpilaste heaolu ja tervist koolikeskkonnas.

Ideetalgud olid osa Tartumaa toidu- piirkond 2025 programmist, mis väärtustab kohalikku toitu ja tervislikke toitumisharjumusi.

„Kui õpilased saavad ise kaasa mõelda ja ruumi kujundada, tekib neil ka suurem soov selles keskkonnas olla ja panustada,“ tõdes üks korraldajatest.

Fotogaleriid ja lisainfot saab vaadata Tartumaa omavalitsuste liidu kodulehelt:

- Tartumaa koolinoorte ideetalgud „Söögisaalist koolirestoraniks“,
- fotod sündmusest.



Unistuste söökla projekti meeskond. Foto: Rein Leib

Teli Pree
Luunja keskkooli huvijuht

Luunja keskkooli õpilasfirmad osalesid ettevõtluskoolitusel

7. novembril osalesid Luunja keskkooli õpilasfirmad Junior Achievement Eesti (JA Eesti) korraldatud ettevõtluskoolitusel, kus noored said uusi teadmisi ja praktilisi oskusi ettevõtte juhtimisest, tootearendusest, turundusest ja raamatupidamisest.

Koolitusel käsitleti nii meeskonnatöö kui ka ettevõtluse põhialuseid. Õpilased arutlesid, mis eristab töögruppi ja tiimi, ning õppisid, kuidas luua ühtne ja koostööine meeskond, kus liikmed jagavad vastutust ja täiendavad üksteise oskusi.

Üheks oluliseks teemaks olid meeskonnarollid, mis aitasid

osalejatel mõista, milliseid rolle on tasakaalustatud tiimis vaja.

Lisaks said noored ülevaate tootearenduse etappidest, turundusstrateegiast ning raamatupidamise põhitõdedest, mis on vajalikud õpilasfirma edukaks toimimiseks.

Koolitus andis osalejatele väärtuslikke teadmisi ja inspiratsiooni oma ettevõtete arendamiseks ning meeskonnatöö tugevdamiseks.

Ülle Tõnutare, õpilasfirmade juhendaja

Liikumine on õppimise osa – Luunja keskkooli sügisesed sammud tervise ja heaolu suunas

Luunja keskkooli jaoks tähendab olla liikuma kutsuv kool seda, et üha rohkem on liikumine põimitud igasse koolipäeva – tundidesse, vahetundidesse, valikainetesse ja ühisüritustesse.

Kogemused ja inspiratsioon Liikuma Kutsuvate Koolide võrgustikust

15.–16. oktoobril osalesid huvijuht Teli Pree ja liikumisõpetaja Eigo Loorius Tallinnas toimunud Liikuma Kutsuvate Koolide sügisseminaril, kus oli rõõm tutvustada oma kogemusi ettekandega „Valikainetega liikuma“.

Seminar tõi kokku õpetajad ja koolijuhid üle Eesti, et jagada häid praktikaid ning mõelda koos, kuidas muuta koolipäev veelgi liikumissohkrilumaks. Kui esimene päev oli täidetud põnevate ettekannete ja töötubadega, siis teine päev algas ühisevungiga ning päeva teises pooles toimusid koolikülalused ja liikumissohkrilum töötoad üle linna. Oli inspireeriv näha, kui palju erinevaid võimalusi ja loovaid lahendusi koolides juba kasutatakse.

Mängujuhid töid Tartumaale liikumissohkrilum

Vahetult pärast seminari, 17.–18. oktoobril, toimus Luunja keskkoolis huvijuht Teli Pree initsiatiivil midagi väga ägedat – Tartumaa esimene mängujuhtide laager, mille käigus soovisime anda noortele teadmisi ja oskusi, kuidas muuta kooli-

päevad liikuvamaks ning pakkuda rõõmu ja koostegutsemise kogemust.

Kokku tulid noored kaheksast koolist üle maakonna: Elva gümnaasiumist, J. V. Veski nimelisest Maarja-Magdaleena põhikoolist, Melliste koolist, Anna Haava nimelisest Pala koolist, Puhja koolist, Tõrvandi koolist, Ülenurme gümnaasiumist ja meie enda Luunja keskkoolist.

Kahe päeva jooksul said noored osaleda Helena Kesoneni mängujuhtide koolitusel, mis andis neile uusi ideid ja praktilisi nippe ning arendas nende juhi- oskusi, kuulata Allan Halliku inspireerivaid loenguid tervise ja toitumise seostest ning kohtuda kodukokk Alex Ausiga, kes avas ausalt ja vahetult sotsiaalmeedia telgitaguseid.

Lisaks õppimisele oli palju rõõmu, mängu ja sõprussuhteid – just nii, nagu üks hea laager peab olema. Mängujuhtide koolituspäevi toetas projekt „Heaolu loov koolipäev“, mida kaasrahastab Euroopa Liit LEADER-meetmest „Ettevõtlikud ja terved noored“. Laager korraldati koostöös Tartumaa spordiliidu, Tartumaa noortekogu ja Tartumaa omavalitsuste liidu haridusametuse tervisedenduse spetsialisti Allan Hallikuga.

Õuesõppe liidab teadmised ja liikumise

Novembri alguses osalesime ka üleriigilisel õuesõppenädalal, kus õpetajad viisid õppetunnid klassiruumist välja. Üle Eesti osales 166 õppeasutust ning

õuesõppenädala Padletisse oli nädala jooksul kogunenud lausa üle 330 vahva postituse! Õpetajate jagatud kogemustest kiirgab kuhjaga loovust ning muidugi õppimis- ja liikumissohkrilum! Luunja koolis viisid hoolimata sügisele omasest pisut vihmasest ilmast sel korral õuesõppe tunde läbi Helina Haljaste, Triinu Parve, Ly Rootslane, Aule Soodla, Hanna-Mari Hillep, Heilika Peterson ja Laura Loorius. Õuesõpe tõi esile selle, kui loomulik ja tulemuslik võib õppimine olla siis, kui see toimub liikumise ja vahetu kogemuse kaudu.

Tagasiside õpetajatelt ja õpilastelt oli üksmeelne – tunnid olid huvitavad, elavad ja innustasid avastama. Just sellised kogemused loovad sideme õpilase, looduse ja teadmiste vahel.

Liikuma kutsuv kool on pika plaaniga kool

Kõik need ettevõtmised – seminaril osalemine, mängujuhtide laager ja õuesõppenädal – on osa suuremast sihist kasvatada Luunja keskkoolist koht, kus liikumine, tervis ja õppimissohkrilum käivad käsikäes. Meie soov on, et iga õpilane tunneks end koolis hästi – nii kehas kui meeles.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et liikumine ja hea enesetunne on osa õppimisest. Kui õpilane on rõõmus ja aktiivne, õpib ta ka paremini.

Teli Pree, Luunja keskkooli huvijuht



Sügisseminarist võtsid osa Eigo Loorius, Allan Hallik ja Teli Pree. Foto: erakogu



Alex Ausa poolt küpsetatud vahepala maitse laagris osalenud õpilastele imeliselt. Foto: Teli Pree

Karjääriteadlikkus ja tutvumine õppimisvõimalustega

Luunja gümnasistid avastasid kosmosekarjääri võimalusi Tartus

9. oktoobril osalesid Luunja keskkooli 20 gümnasisti Tartu Ülikooli Tartu observatooriumis korraldatud karjääripäeval „Karjääriredel viib kosmosesse“. Üritus toimus Tartu Tamme gümnaasiumis, kus avatud messialal said noored tutvuda teaduse, tehnoloogia ja kosmosevaldkonna põnevate võimalustega.

Messialal kohtusid õpilased teadlaste ja ettevõtjatega, osalesid töötubades ning said aimu, kuidas koolis omandatud teadmised viivad päris töödeni robotikas, küberkaitses ja loodusteadustes.

Karjääripäeva eesmärk on tuua noorteni teaduse ja tehnoloogia praktiline külg ning innustada neid tulevikus valida teadus- ja insenerikarjääri.

*Ülle Tõnutare
karjääriõpetuse õpetaja*

Üheksandad klassid külas Tartu rakenduslikus kolledžis

16. oktoobri pärastlõunal olid Luunja kooli üheksandad klassid külas Tartu rakendusliku kolledži (VOCO) Kopli tänava majas. Eesmärgiks oli tutvuda sealsete õppimisvõimalustega, erialade ja tingimustega.

Meid võttis vastu VOCO noortetöö spetsialist Ülle Antson, kes tutvustas esmalt koolis õpetatavaid erialasid, sisse-

saamise tingimusi, praktikabaase ja õppekorraldust. Saime aru, et võimalused on juba praegu väga laialdased ja laienevad üha enam, arendustöö jätkub kogu aeg.

Edasi korraldati meile ringkäik koolimajas, nägime erialade õppimise ja praktilise töö tegemise võimalusi. Koolis on väga moodsad töökojad, mis imiteerivad hästi tegeliku elu töökohti, nagu näiteks õppekööök, juuksuritöökoda, hotellitoad või siseviimistluse töötingimused jne. Saime põhjaliku ülevaate sellest, kuidas õppimine, praktiline töö ja reaalne elu käivad käsikäes, sest õppurid osutavad kohe ka teenuseid väljastpoolt tulijatele.

Päeva lõpetuseks pakuti meile välja võimalus osaleda praktilistes töötubades, meie õpilased jagunesid pagari, teeninduse ja ehituse töötuppa. Kahel õpilasel oli võimalus osaleda IT töötoas, kus kahjuks vedas tehnika alt ja otsene eesmärk jäi täitmata, kuid mingit aimu sealsest õppimistavast saadi siiski.

Pagarite töötoas said õpilased õppeköögis valmistada sefiirikorvikese.

Teeninduse töötoas said kõik kätt proovida baarileti taga jooki valmistades ja serveerimises, laua katmises jms.

Ehituse töötoas pidid õpilased kolmes võistkonnas ehitama grilltikkudest ja teibist 70 cm pikkuse silla, mis kannaks võimalikult palju väikeseid keraamilisi põrandaplaate, võiduka võistkonna sild talus 16 plaati.

Kokkuvõttes oli see õpetlik käik, kus kõik said midagi uut teada. Õpilased, kes ei planeeri oma elu kutsekoolis, said aimu, mis seal tegelikult toimub

ja võib-olla tekib kunagi hiljem soov midagi praktilist juurde õppida, sest VOCO ootab ka täiskasvanud õppijaid. Õpilastel, kes ei soovi peale üheksanda klassi lõpetamist gümnaasiumisse minna, tekkis arusaam, mida on pakkuda Tartu koolil, enne kui hakata kuhugi kaugemale vaatama.

*Margot Keres
9.c klassi klassijuhataja*

Koostöö Eesti Töötukassa Tartumaa osakonna karjäärispetsialistidega

Novembris algas 9. klassi õpilaste individuaalne karjäärinõustamine koostöös Eesti Töötukassa Tartumaa büroo karjääriteenuste osakonnaga. Teenuse sihiks on toetada noori nende isiklikus ja tööalases arengus, aidates neil paremini mõista oma huve, väärtusi, vajadusi ning tugevusi, avastada oma võimekust ning panna paika realistlik tegevusplaan oma karjäärialaste unistuste elluviimiseks.

Varakult alustatud karjäärinõustamine aitab noortel teha teadlikumaid haridus- ja töövalikuid ning suurendab tõenäosust, et nad leiavad endale sobiva tee pärast kooli. Samuti on kooli jaoks oluline, et iga õpilane saaks individuaalse tähelepanu – mitte ainult rühmatööna, vaid nõustamissessiooni vormis, kus keskendutakse just tema isiklikele eelistustele ja võimalustele.

*Ülle Tõnutare
karjääriõpetuse õpetaja*



Ehituse töötoas ehitati grilltikkudest sild, mis peab kandma võimalikult palju keraamilisi plaate. Foto: Margot Keres



Pagarite töötoas valmistas igaüks endale sefiirikorvikese. Foto: Margit Möttus

Isadepäeva nädalal lauldi, tantsiti ja õpiti isadelt oskusi

Luunja keskkoolis tähistati isadepäeva terve nädala vältel. Isad olid oodatud nii külalistunde andma kui ka kontserdisaali. Ühiselt sündis sündmusterikas ja südamlük nädal, mis tõi kokku koolipere ja lapsevanemad.

Isad klassis – ametid ja eeskujud

Isadepäeva nädalal toimusid külalistunnid, kus isad jagasid oma elukogemusi ja tutvustasid eri ameteid. 1.c klassi õpilastele tuli külla Evari Pakkal, kes rääkis ehitaja tööst ja näitas, kuidas toimub plaatimine. Lapsed said rühmatööna teha oma mosaiikpildid, mis tekitasid tõelist elevust. Klassijuhataja Aule Soodla sõnul oli see tunnike täis rõõmu ja õhinat:

„Sellised kohtumised näitavad, kui

oluline on kooli ja kodu koostöö. Isa kohalolu klassis annab lapsele erilise tunde ja tugevdab usku, et tema pere ja kool käivad käsikäes.“ Evari tütar Kärolin ütles pärast tundi õpetajale: „Mulle väga meeldis isa klassi ees näha, hea tunne oli.“ Õpilane Kristjan lisas omalt poolt: „Kui ma kasvan suureks, siis ma hakkan vist küll päris maja ehitama.“ Nii näitab üks tunnike rohkem, kui esmapilgul arvata oskaks – eeskuju võib anda tulevikuplaani.

2.c klassi külaliseks oli lapsevanem Raido Veldemann, kes tutvustas õpilastele jahindust ja metsloomade elu. Lapsed said teada, miks on jahindus vajalik, millised loomad elavad meie metsades ja kuidas metsas vastutustundlikult käituda.

„Vahvad papsid“ – laul, tants ja rõõm koosolemisest

Nädal kulmineerus 7. novembril Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuses toimunud meeleoluka isadepäeva kontserdiga „Vahvad papsid“, kus lavale astusid mudilaskoor, poistekoor ning mitmete klasside õpilased. Lisaks laulule pakkusid rõõmu rahvatantsijate etteasted ning 2. ja 3. klassi õpilaste anekdoodid, mis tekitasid saalis rohkelt naeru ja soojust. Kontsert oli ehe näide sellest, kui palju energiat, loovust ja koostööd on kooliperes.

Isadepäeva kontserdi õnnestumise taga oli tugev meeskond: muusikaõpetajad Krista Kohtla ja Liina Arras, eesti keele õpetaja Siim Lill, klassiõpetajad Marika Muttik ja Ülle Hint-Märtson ning huvijuht Teli Pree, kes koordineeris kogu ettevõtmist. Eriline tänu rahvatantsuõpetaja Liis Tennole, kes on taastanud Luunja keskkoolis rahvatantsukultuuri ning tõestas, et vähem kui kahe kuuga on võimalik lastele esimesed tantsusammud selgeks õpetada ja nad lavale esinema tuua. Suur tänu ka neile, kes hoolitsesid rahvariie korrashoiu eest – pesid, triikisid ja aitasid õpilased lavale valmis seada. Kontserdi õnnestumise taga oli oluline roll ka kultuurimaja kunstilisel juhil Tarmo Lillol, kes seadis valmis lava ja hoolitses nii heli- kui valgustehnika eest. Kooli jaoks on pidev hea koostöö Luunja kultuuri- ja vabaajakeskusega hindamatu väärtusega.

„Igaüks andis oma panuse ja koos sündis midagi tõeliselt kaunist,“ võttis kontserdi kokku huvijuht Teli Pree. „Just sellised ühised hetked loovad kooliperes ühtekuuluvust ja tänutunnet.“

Koos veedetud aeg on parim kingitus

Isadepäeva nädal Luunja keskkoolis näitas, kui olulised on ühine aeg, koostöö ja tänutunne. Laulud, tantsud ja isade lood tuletasid meelde, et pere on lapse jaoks esimene ja tähtsaim tugisüsteem ning kool saab seda sidet toetada, luues ruumi kohtumisteks ja koostegemiseks.

Kooli jaoks ei ole isadepäev ainult üks päev kalendris, vaid võimalus väärtustada peret ja jagada tänu.

Heli Erik, Luunja keskkooli infojuht



3. klassi tüdrukute rühm tõi lavale tantsu Savikoja venelane



2. klassi poiste rühm koos tantsuõpetaja Liis Tennoga esitas hoogsa pulgatantsu. Fotod: Rait Poll

Lohkva lasteaed tähistas oma 15. sünnipäeva

Lohkva lasteaed tähistas oma 15. sünnipäeva kolme sündmusega, mis tõid kokku nii praegused lapsed kui ka endised kasvandikud ja õpetajad. Nädal oli täis naeru, muusikat ja südamlikke hetki, mis tuletasid meelde, kui oluline on ühte-hoidev kogukond.

Pidunädal algas väikestele mõeldud rõõmsa peoga, kus esines lasteteater Rõõmulill etendusega „Pipi peab sünnipäeva“. Oli väga meeleolukas ja lõbus teatritükk, kus kaasaelamise lusti jagus nii suurtele kui väikestele. Pärast etendust jätkus tegevus õuealal, kus prooviti osavust takistusrajal, muusika taktis tantsu löüa ja muud põnevat liikumist. Oktoobrikuu ilm kuldaskas meid üle sooja päikesega ja suur Lohkva lasteaia pere nautis koosolemist.

2. oktoobri õhtupoolikul kogunes lasteaeda pea sada endist lohkvlast, et veeta koos meeldejääv õhtu oma endiste õpetajate ja sõprade seltsis. Vilistlased liikusid ringi oma vanades rühmades, meenutasid lapsepõlvemälestusi ja sirvisid vanu fotosid. Valguse maja kokk Tanja koos meeskonnaga valmistas maitsva peolaua, kus jagati üksteisega seiksid lasteaiaajast ja vesteldi, kuidas praegu läheb. Fotonurgas jäädvustati uusi mälestusi.

Sünnipäevanädal lõppes piduliku õhtuga Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuses, kus tähistati ühiselt nii lasteaia sünnipäeva kui ka õpetajate päeva. Õhtu jooksul tänati Kai Vakmanni, Lohkva lasteaia aasta õpetajat 2025, ning õnnitleti tööjuubilare. Meeleolu hoidis üleval ansambel Melody, kelle muusika saatel

said soovijad tantsu keerutada. Õhtu üllatusena astusid üles lasteaia enda töötajad, esitades sünnipäevatanstu, mille muusika autoriks on Birgit Haan koostöös AI-ga.

Peo meeleolu aitas jäädvustada fotopeegel, mis tõi inimestes välja tõeliselt põnevad karakterid. Kui bänd lõpetas, võttis ohjad üle Rõõmu maja muusikaõpetaja Helena Küber-Lett, kelle valitud tantsumuusika saatis pidulisi hilistesse tundidesse.

Sünnipäevanädal kinnitas, et Lohkva lasteaed on paik, kuhu tullakse ikka ja jälle tagasi – olgu lapse, õpetaja või vilistlasena. Südamlikud kohtumised annavad energiat ja jäävad meid soojalt ning õrnalt kandma.

*Elina Karu ja Kerli Verev
Lohkva lasteaia õppejuhid*



Nublude rühma vilistlased koos õpetajatega. Foto: Elis Vennola



Lasteaia juhtkond. Foto: Fotopeegel



Lohkva lasteaia sünnipäeva etendus. Foto: Elina Karu

Midrimaal õpivad nii väikesed kui ka suured

Meie sünnipäevanädalasse mahtus mitmesuguseid tegemisi. Peale eripalgeliste pidustuste sisaldas sünnipäev ka mitmeid õppimisi. Kunstnik Elo Liivi eestvedamisel tegime laste ja vanematega õuealale valgusmaailma. See oli küll imetilluke, kuid meie enda tehtud!

7. novembril saime organiseerida meeleoluka õppepäeva kogu meeskonnale tänu meie lapsevanematele. Külastasime Tõrva Mõmmiku lasteaeda, kust saime mitmeid häid mõtteid ja ka arutlustemasid. Läti Valmiera Rencēnu lasteaia ja põhikooli eluolu oli juba riigi tasemel meist erinev. Selgus, et Läti lasteaedades on rühmades laste ja täiskasvanute suhtarv kohaliku omavalitsuse otsustada. 5–6-aastased lapsed võrdustatakse eelkooliga ja neil on kohustus käia iga päev kohal. Lapsed õpivad selles vanuses kirjatahti ning kooli minnes peab laps oskama lugeda kirjatahtedes ja loetu sisust aru saama. Kuid mured on nii Eesti kui ka Läti lasteaedades sarnased: puudus on lasteaeda sobilikest inimestest ning tugispetsialistidest. Peale lasteaedade külastasime Valmiera fantaasiamaad. Häid mõtteid ja emotsioone saime kuhjaga.



Midrimaa lasteaednikud Valmiera rajooni Rencēnu lasteaia. Foto: Diana Olina, Valmiera Rencēnu lasteaia ja põhikooli direktor

Suur, suur aitäh meie lapsevanematele sünnipäeva tegemistes osalemise ja koolituspäeva võimaldamise eest! Aitäh endistele kolleegidele, toimekatele sõpradele sünnipäeva kaunimaks tegemise eest!

Luunja lasteaed Midrimaa

Kuidas midriloomad väärtustevõrku pugesisid

Emajõe ääres Luunjas elas midrikiil. Ta oli südamlilik ja tark putukas. Luunja oli tema jaoks kodu, mille eest ta pidi hoolt kandma. Igal hommikul tegi midrikiil Luunjale ringi peale. Ta tiirles läbi kopli, kus hobused näksisid rohtu, lendas roosiaia

lillede kohal, vaatas mõisapargi vanu puid ja tervitas Luunja kuulsat hobusekuju... Keda kiil oma teel kohtas? Seda saab teada Luunja lasteaia Midrimaa väärtusjuttude raamatust. 2019. aastal lapsevanemate, töötajate ja Luunja keskkooli toonaste õpilaste ühistööna valminud raamat aitas meile olulisi väärtusi lasteni viia midriloomade lugude kaudu viis aastat.

Oma 40 aasta juubeli puhul täiendasime raamatut uute teemadega, näiteks Eestimaa ja kodupaik, keskkonnahoid, õuealal mängimise kokkulepped, turvaline liiklus, digivahendid lapse päevas. Lapsed meisterdasid ja maalisisid lugudele pildikesi ja illustatsioonidele taustapilte. Oleme õnnelikud ja uhked nukukunstnik Resa Tiitsmaa loodud 11 midrilooma kostüümi üle.

Sünnipäevanädalal etendasime lastele ja vanematele raamatust ühe loo. Tõdesime, et koos rühma nimitegelastega väärtustevõrku pugemine, lugude kuulamine, ise läbi mängimine aitavad tähendusrikkaid koosolemise leppeid kinnistada. Loost „Märka ja hoia“: „Kui me kõik teeme väikseid häid tegusid ja hoolime, siis on kogu maailm parem koht.“



Väärtusraamatu esikaas

Luunja lasteaed Midrimaa

Laste pärimus- ja looduslaager õpetas kokkama

Oktoobrikuisel koolivaheajal toimus Emajõe-Suursoo keskuses kahepäevane laste pärimus- ja looduslaager, mille seekordseks teemaks oli kokkamine ja kalandus. Laager tõi kokku lapsed Luunja vallast ja kaugemaltki, pakkudes võimalust õppida ning tegutseda looduse keskel pärimuslikus vaimus.

Lapsed said tuttavaks erinevate kalapüügi meetoditega ja muidugi ka proovida kalapüüki Emajõe kanalil. Kalapüügi juhendajaks oli Nils Ratt Humala kalabaasist, kes tutvustas õngeliike ja andis praktilisi näpunäiteid. Mitmed said oma elu esimese kala ja paljudel tekkis kalapüügihasart.

Samal ajal valmisid toas fantaasiakalade joonistused ning hiljem viisid Triinu Akkermann ja Tauno Laasik

MTÜ-st Peipsimaa Maitseted läbi töötoa, kus õpiti valmistama frititud kalapalle ja kalaburgereid. Kasutati Emajõe ja Peipsi värsked kalu – koha, latikat, haugi ja lutsu. Kuigi osa lapsi eelistas kala pigem valmistada kui süüa, said kõik väärt kogemuse, kuidas kalast sünnib maitsev roog. Muidugi pandi pannile ka varem püütud viidikad, mis said krõmpsud ja eriti head.

Õhtul toimus laternamatk Suursoosse, millele järgnes lõkkeõhtu tee ja vorstide küpsetamisega. Hiljem käidi saunas ning nautiti laste endi valmistatud küpsisetorti. Teisel päeval keskenduti praktilistele oskustele: lapsed aitasid koristada ja õppisid voodite kokkupanekut ning põrandate pesemist. Seejärel õpetas Kavastu maanaiste seltsi liige Helle Rätsep, kuidas teha pannkooke elaval

tul – alates taigna segamisest kuni kuldpruunide kookide küpsetamiseni.

Laager toimus koostöös MTÜ Peipsimaa Maitsetega ja Humala kalabaasiga, Tartumaa arendusseltsi projekti „Tartumaa toidupiirkond 2025“ alaprojekti „Tartumaa maitseted“ toel. Laagreid korraldab Luunja kultuuri- ja vabaajakeskus, kelle eesmärk on hoida elus pärimuskultuuri, tugevdada laste loodusteadlikkust ja pakkuda koostegutsemise rõõmu.

Järgmine laste pärimus- ja looduslaager toimub 2026. aasta aprillikuisel koolivaheajal. Täpsem info avaldatakse Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuse kodulehel ja noortekeskuste infokanalites.

*Maarja Ülper
turismitööspsialist*



Tauno Laasik tõi keskuse saali suure panni ja õpetas lastele kalaburgerite tegemist



Lõkkevorstid maitsetesid pärast matka keskuse õuel eriti hästi. Fotod: Maarja Ülper

MAALIÕHTUD LOHKVA RAAMATUKOGUS

November (7, 14, 21 ja 28)
2025. aastal
kell 18.00 - 19.30
osalustasu 10 eurot (1 kord/
1,5 tundi).

**Teema: Markeritega
mustrite loomine**

LOHKVA RAAMATUKOGU, KOLLU TEE 7,
LOHKVA KÜLA, LUUNJA VALD
tel: 54220522
Meil: lohkv.raamatukogu@luunja.ee
MTÜ Hazelnut

MAALIÕHTUD LOHKVA RAAMATUKOGUS

Detsember (5 ja 12).
2025. aastal
kell 18.00 - 19.30
osalustasu 10 eurot.

Mida teeme?
Maalime lõuendile 40x50.
Omalooming.
Kasutame akrüülvärve.

LOHKVA RAAMATUKOGU, KOLLU TEE 7,
LOHKVA KÜLA, LUUNJA VALD
tel: 54220522
Meil: lohkv.raamatukogu@luunja.ee
MTÜ Hazelnut

Transfeerpaberi ja polümeersavi töötuba täiskasvanutele

Lohkva raamatukogus

23. oktoobril toimus Lohkva raamatukogus inspireeriv transfeerpaberi ja polümeersavi töötuba, kus osalejad said sukelduda käsitöö- ja fantaasiamaailma.

Transfeerpaberi abil said osalejad katsetada piltide ja mustrite ülekandmist polümeersavile ning näha, kuidas lihtsatest materjalidest sünnivad tõeliselt isikupärased teosed.

Iga töö peegeldas talle ainuomast käekirja ja loovust, tulemuseks oli soe ja inspireeriv sügisõhtu täis koostegemise rõõmu.

Suur tänu Lohkva raamatukogule, kes pakub meile alati hubast ja sõbralikku keskkonda, ning kõigile osalejatele, kes

tulid meiega ehteid looma ja mõnusalt õhtut veetma.

Täname väga Luunja valda, kes võimaldab meil projekti toel viia ellu nii mõnusaid loovtöötubasid.

Töötuba toimus MTÜ Hazelnuti eestvedamisel ning sai teoks tänu Luunja valla projektitoetusele „Vabariiklaste toetamine 2025“.

Kohtume juba järgmistel loovtöötubades, kus üheskoos avastame uusi tehnikaid ja loome ilusaid hetki!

Malve Kuutsemäe, MTÜ Hazelnut



Ehete tegemine on täies hoos. All vasakul: Kuidas kõrvarõngastele läiget saada. All paremal: Transfeerpaberi pealekandmine polümeerile

Töötoas valminud isikupärased kõrvarõngad ja üleval vasakul pildil vormid. Fotod: Maiu Kuustemäe

••••

JÕULUPÄRJA TÖÖTUBA

11. DETSEMBER 2025 KELL: 18.00- 19.00 (20.00)

Mida teeme?

Teeme endale ühe armsa jõulupärja. Õpime kuidas luua ringi ja kuidas kadaka või kuuse okside sinna paigutada nii, et tulemus oleks ilus. Kaunistusena on pakkuda looduslikke kaunistusi.

Osaluspanus Luunja valla elanikele: 10 eurot/ osaleja
Väljaspoolt Luunjat tulijatele: 15 eurot/ osaleja

LOHKVA RAAMATUKOGU, KOLLU TEE 7, LOHKVA KÜLA, LUUNJA VALD
tel: 5233876
Meil: hazelnut.huviharidus@gmail.com
MTÜ Hazelnut

••••

JOONISTUSVÕISTLUS FANTAASIA

OSALEMA ON OODATUD TARTUMAA KOOLIDE ÕPILASED VANUSES 7-12 AASTAT.

LASE OMA FANTAASIAL LENNATA JA MAALI ÜKS KENA FANTAASIALOOM VÕI MAAILM.

ESITAMISE TÄHTAEG 12.12.2025

SAADA OMA MAALIST FOTO E-MAILILE: HAZELNUT.HUVIHARIDUS@GMAIL.COM

KORRALDAB MTÜ HAZELNUT

Isade- ja mardipäeva ühispidu Emajõe-Suursoo keskuses

9. novembril toimus Emajõe-Suursoo keskuses isadepäeva ja mardipäeva ühine pereüritus, mis tõi kokku arvukalt peresid nii Luunjast kui ka kaugemalt.

Keskuse loodusgiid Maarja Ülper ja perenaine Tiia Evert olid ette valmistanud mitmekesise ja huvitava tegevusprogrammi, kus igaüks sai toimetada

omas tempos ja oma pere seltsis.

Keskuse kaminasaalis meisterdati mardimaske ning osavamad said kokku panna pajuoksast ja konksustamiilist-korgist lihtõnge. Kes soovis, sai koos isaga proovida kätt kalapüügil majaesises Emajõe kanalis. Mõnel perel oli kalapüügil eriti hea õnn – ühe pere saagiks kujunes vaid poole tunniga 17 kala, nende seas nii viidikaid kui särki.

„Soovisime, et päev kulgeks vabalt ja rõõmsalt, nii et iga pere leiaks just endale sobiva tegevuse – olgu selleks kalapüük, matkamine või meisterdamine,“ ütles Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuse turismitööspsialist Maarja Ülper.

Sarnaseid perepäevi plaanime Emajõe-Suursoo keskuses korraldada ka tulevikus, et hoida elavana koostegutsemise lusti, loodusetundmist ja rahvapärimust.

*Maarja Ülper
turismitööspsialist*



Mardimaskid said fantaasiarikkad ja just sellised, millega on hea minna mardilaupäeva õhtul sõprade juurde marti jooksmas. Foto: Maarja Ülper

Eakate vaimse tervise päev Emajõe-Suursoo keskuses

Emajõe-Suursoo keskuses toimus 11. novembril südamlilik ja inspireeriv eakate vaimse tervise päev, mis tõi kokku Luunja valla seeniorid, et ühiselt veeta kvaliteetsega ning toetada heaolu ja vaimset tasakaalu. Päeva eesmärk oli pakkuda mitmekülgset tegevust, mis aitaks nii lõõgastuda, suhelda kui ka loovust äratada.

Päev algas hubase kunstitöötuga, kus osalejad said juhendaja käe all meisterdada. Loominguline tegevus pakkus rõõmu ning aitas mõtetel vabalt kulgeda. Paljud tõdesid, et just ühine

kunstitegemine pani päeva mõnusalt käima ja ärgitas vestlust.

Seejärel suunduti ühiselt lühikesele matkale Emajõe-Suursoo kaunisse loodusesse. Rahulik tempo ja sõbralik seltskond tegid jalutuskäigu nauditavaks ka neile, kes iga päev pikemaid matku ette ei võta. Värske õhk ja loodushelid pakkusid võimalust igapäevarutiinist eemalduda.

Pärast matka ootas osalejaid soe ja maitsev lõunasöök. Ühise laua taga tekkis mõnus vestlusring, kus jagati muljeid, meenutati varasemaid aegu ja räägiti avameelselt vaimse tervise hoidmise olulisusest. Päev lõppeski südamliku aruteluga, kus rõhutati, et väiksed rõõmud, liikumine, loovus ja koosolemine aitavad hoida meelt erksana.

Emajõe-Suursoo keskuse korraldatud vaimse tervise päev oli liigutav meeldetuletus, et hea enesetunne algab lihtsatest, kuid tähendusriikastest hetkedest, ja et seda kõike on kõige parem kogeda koos.

Sigrid Laas, heaolu ja vaimse tervise edendaja



Loomisprotsess. Foto: Chris Laas



Valminud kunstitööd. Foto: Sigrid Laas

Vestlusõhtu Valdur Mikitaga Emajõe-Suursoo keskuses

7. novembril toimus Emajõe-Suursoo keskuses vestlusõhtu kirjaniku ja semiootiku Valdur Mikitaga, mille eesmärk oli avada looduse ja inimese vahelist suhet laiemas mõttelises ja kultuurilises kontekstis. Õhtu algas laternamatkaga sohu, mis sümboliseeris rõhutas looduskeskonna rolli inimese sisemaailma peegeldajana – teema, mis on olnud Mikita loomingus korduvalt kesksel kohal.

Pärast matka toimunud vestlust juhiti loodusgiid Maarja Ülper, kes suunas arutelu metsa ja tähenduse, inimese ja looduse, müstika ja teadlikkuse vahelkordadele. Mikita käsitluses on mets koht, kus inimene saab taastada oma vaimse sideme maailmaga, kuid samas on see ka osa eesti kultuurilisest identiteedist. Arutleti selle üle, miks looduse mõtlemine ja rahvapärilise maailmatunnetus on taas muutumas oluliseks ning kuidas need suhestuvad tänapäeva kiireneva elutempoga.

Vestlusõhtu pakkus osalejatele võimaluse mõtestada, kuidas loodus ja kultuur teineteist mõjutavad ning milline on loodushoiu ja loodusteadlikkuse koht Eesti praeguses ühiskonnas. Ühelt poolt käsitleti teemat filosoofiliselt, teisalt toodi näiteid praktilisest kogemusest – näiteks



Kirjanik Valdur Mikita usub, et eestlase üks oluline hingehoiu vahend on metsas hulkumine ja loodusega sideme säilitamine. Foto: Maarja Ülper

metsas liikumise, kohalolu ja vaatluse mõjust inimese tähelepanule ja meeleolule.

Sündmuse korraldas Kavastu maa-naiste selts koostöös Luunja kultuuri- ja vabaajakeskusega, toetajaks Luunja vald. Vestlusõhtu oli osa keskuse kultuuri- ja

loodushariduslikust programmist, mille eesmärk on siduda teadlik loodusvaatlus ja kultuuriline enesemõtestamine ühtseks tervikuks.

*Maarja Ülper
turismitööspsialist*



Laval on naisansambel So-Le Reola kultuurimajast. Foto: Kaupo Kütt

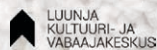
8. novembril korraldas Luunja kultuuri- ja vabaajakeskus juba 18. korda Tartumaa taidlejate päeva, kus sedapuhku astus üles 8 harrastuskollektiivi üle Tartumaa. Sündmuse eesmärk on anda harrastajatele võimalus esineda, rühmadel omavahel suhelda ja üksteise õpitut näha. Peale meeleolukaid esitusi sai jalga keerutada ansambli Pro-C-duur saatel.

KADRIPÄEVA TOIDUD

23. NOV 2025 KELL 12-15



TEEME EMAJÕE-SUURSOO KESKUSES TRADITSIOONILISI
KADRIPÄEVATOITE NING PISTAME NEED KOOS NAHKA. OSALEMINE
5 EUROT, PÄÄSMED FIENTAST



Sansaara Tantsustuudio
tähistab jõuluaega
piduliku tantsuetendusega



07. detsembril kell 17.00 Luunja kultuuri- ja vabaaajakeskuses
info@sansaara.ee

Jõuluvana vastuvõtt

7. detsembril 2025 kell 12.30-15.00

Jõululaadal Lohkva spordihoones

Jõuluvana jagab pakke nendele Luunja valla lastele,
kes ei käi Luunja valla haridusasutustes



JÕULULAAT

07.12.2025
kell 12.00-17.00

Lohkva Spordihoones



JÕULUVANADE ANSAMBEL

12.30-15.00 jõuluvana vastuvõtt
Luunja valla lastele, kes ei käi
Luunja valla haridusasutustes

Kauplejate registreerimine
kuni 01.12.2025
e-post:
margit.lokko@gmail.com
telefon 5227457



PIPARKOOGITAINA VALMISTAMINE

7. DETS 2025 KELL 12-15



MAAILMA PARIM PIPARKOOGITAINAS VALMIB IKKA KODUKÖÖGIS.
ÕPETAME, KUIDAS KÕRVETADA SUHKRUT JA VALIDA VÜRTE. KOJU KAASA
SAAD 1 KG TAINAST. OSALUSTASU 10 EUROT, PÄÄSMED FIENTAST.
TÖÖTUBA TOIMUB EMAJÕE-SUURSOO KESKUSES.



LOODUSÕHTU LOHKVA RAAMATUKOGUS

AASTA LOOM PODER



4. DETSEMBRIL 2025 KELL 18
PÕDRAJUTUD JA PÕDRAEILMID
KÜLAS ZOOLOOG
JÜRI TÕNISSON

KOLLU TEE 7, LOHKVA, LUUNJA VALD

JÕULUEHETE MEISTERDAMINE

14. DETS 2025 KELL 12-15

TÄHEKESED

ROOKROON * KETID



TULE JA MEISTERDA MEIEGA EMAJÕE-SUURSOO KESKUSES
KAUNEID JÕULUKROONE, PABERIST KETTE JA TÄHEKESI.
OSALEMINE TASUTA.

LUUNJA VALD LUUNJA KULTUURI- JA VABAAJAKESKUS

LUUNJA VALLA EAKATE JÕULUPIDU 2025

18. detsembril kell 17.00
LUUNJA KULTUURI- JA VABAAJAKESKUSES

Esineb ansambel
Rõõmusbänd ja
mustlastantsijad
Gitanast ja Maljarkast

Kõnelevad EELK Maarja
koguduse õpetaja ja
Luunja vallavanem

Registreerimine kuni 11. detsember
maarika.kits@luunja.ee või telefonil 53769818

Pilet 5 eurot

kanda Luunja Vallavalitsuse arveldusarvele
EE982200001120133283 või tuua
kultuurimaja kontorisse / Kavastu külakeskusesse
/ Lohkva raamatukokku

Peobuss väljub:

- * 16.15 – Soojuse
- * 16.20 – Puupilli
- * 16.15 – Kavastu

Pärast viib buss tagasi

LUUNJA KULTUURI- JA VABAAJAKESKUS



LUUNJA KULTUURI- JA VABAAJAKESKUS
TOOB TEILENI

VALLARAHVA AASTALÕPU PIDU

20. DETSEMBER 2025 KELL 19.00

ANSAMBEL REMINDERS TANTSUTRUPP SHOWSTEP

ÕHTUJUHT LAURI-KARE LAOS

KAETUD PIDULIK PEOLAUD
AVATUD BAAR

Piletid Fientas
ALATES 10. DETSEMBER

LUUNJA KULTUURI- JA VABAAJAKESKUS

Kavastu mõisast ja mõisnikest

Jätk oktoobri numbris avaldatud loole.

1861–1872 Kavastu mõisnikuks maanõunik Arthur von Richter

Richterid olid Sileesia päritolu Poola, Liivimaa (alates 1747), Eestimaa, Kuramaa ja Saaremaa aadlisuguvõsa, arvukas, üsna mõjukas ja rikas. Üks neist, **Otto Johann Magnus von Richter** (07.09.1755–15.12.1826), Väimela mõisa omanik ja Liivimaa maanõunik ja maa-marssali kt 1797 ja 1822–1824, oli Liivimaa pärisorjusest vabastamise üks võtmeisikuid. Tema pojapoeg **Arthur von Richter** oli samuti mõjukas maa-poliitik, karjääriredelil algul kihelkonna-kohtunik, Tartu kreisikohtunik, Liivimaa Talurahva Rentpanga Eesti distrikti direktor, siis juba Liivimaa rüütelkonna sekretär (1860–1862) ja seejärel Liivimaa maanõunik, Liivimaa Mõisnikkude Maakrediitseltsi ülemdirektor 1887–1892, mõisnikuna Kavastu, Vaiatu, Valgjärve, Saverna, Saarljärve omanik.

Adolf von Richter oli see, kes alustas Kavastu talude päriksmüümisega. Esmesed talud müüs ta juba 1862 (4 talu), suurem müügi-ostuaeg oli 1864 (21 talu), 1865 (16 talu), 1866 (14 talu). Kui Richter



Carl Justus von Mensenkampff. Foto: erakogu

mõisa ära müüs, oli ta Kavastu talumaast jõudnud ära müüa ligi 2/3.

1872. aastal, olles lõviosa talumaa taludest 223 391 rubla eest Kavastu talunikele müünud, müüs Arthur von Richter Kavastu mõisa koos veel allesjäänud talumaaga 250 000 hõberubla eest Liivimaa maanõunikule Carl Justus von Mensenkampffile (1808–1878).

1872–1888 von Mensenkampffide oma

Mensenkampffid olid 1820. aastast suure Tarvastu mõisa ja mitme mõisa omanikud Liivimaa läti keelelall. Eesti keelelall kuulus neile lisaks Tarvastule ka linnamaja Tartu Suurel turul (praegune raekoja plats), kuhu perekond kogunes talvel. Selle maja suures saalis võeti vastu külalisi ja see teenis ka intellektuaalselt vilgast ülikoolielu. Seal toimusid ettelugemised ja muud üritused. Mensenkampffid oli truud korporatsiooni Livonia vilistlased. Nii **Carl Justus** kui ka tema surma järel Kavastu pärinud, kuid ilmselt seda vaid episoodiliselt külastanud poeg **Ernst von Mensenkampff** (1840–1887) kuulusid Liivimaa aadli eliiti, olid õppinud Tartus juurat ja olid vastutavates omavalitsusametis (sh maanõunikud).

Ernst von Mensenkampffi surma järel müüsid pärijad Kavastu 295 000 rubla eest noorele Karste mõisa rentnikule Erich von Oettingenile.

Jätkub järgmises lehenumbris.

Tiit Rosenberg, TÜ emeriitprofessor



Head Luunja EAKAD!

Valla buss viib teid 24. detsembril Maarja kirikusse jõulu jumalateenistusele.

- Buss väljub Kavastu bussijaamast kell 11.00
- Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuse eest 11.15
- Teenistus algab 12.00

Anna oma tulekust teada
Helle Rätsep 5813 3354

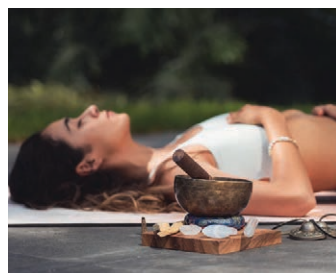


ELAD TARTUMAAL, OLED VANUSES 16-29, EI ÕPI EGA TÖÖTA?

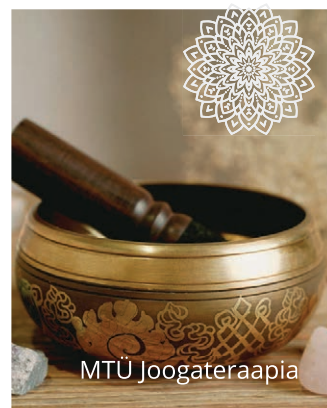
PÕÖRDU NOORTE HEAOLU SPETSIALISTI POOLE >>>



TARTU MAAKONNA NOORTEGARANTII TUGISÜSTEEM
www.tartumaa.ee/noortegarantii



**Vaimse tervise päev
TRE ja kunstistuudioga
Emajõe-Suursoo
külastuskeskuses
30.11.25
algusega kell 12.00
Osalustasu 20€
Info ja registreerimine
5146153
või
sigridlaas1@gmail.com**





NOVEMBER

23.11 Töötuba: kadripäeva toidud 12.00

Emajõe-Suursoo keskus. Pääse Fientast

30.11 Jõulurahu väljakuulutamine 15.00

Luunja kultuuri- ja vabaajakeskus
Esimese adventiküünla süütavad EELK Maarja koguduse õpetaja ja Luunja vallavanem.
Esineb kammerkoor Helü, dirigeerib Küllike Joosing.

30.11 Jõulurahu väljakuulutamine 16.00

Kavastu külakeskuse kuusk
Esimese adventiküünla süütavad EELK Maarja koguduse õpetaja ja Luunja vallavanem.
Pakutakse piparkooke, glögi ja teed.

DETSEMBER

7.12 Piparkoogitaigna valmistamise töötuba 12.00

Emajõe-Suursoo keskus. Pääse Fientast

7.12 Jõululaat 12.00–17.00

Lohkva spordihoone
Esinevad jõuluvana ansambel ja Lolala
12.30–15.00 jõuluvana vastuvõtt. Paki saavad Luunja valla lapsed, kes ei käi Luunja valla haridusasutustes.

8.12 Jõulukaunistuste töötuba 18.00

Luunja noortekeskus. Juhendaja Helgi Kiik

14.12 Vanaaegsete jõuluehete valmistamine 12.00

Emajõe-Suursoo keskus. Tasuta

12.12 Luunja kultuurimaja 40 „40 aastat tsirkust ja leiba“ 17.00

Luunja kultuuri- ja vabaajakeskus
17.00 fotonäituse avamine
18.00 sünnipäevapidu
Esinevad kultuurimajas tegutsevad huviringid.
Meeleolukas programm, avatud baar ja fotonurk.
Tasuta, registreeri Fientas.
Pane selga midagi rõõmsat ja värvilist!

16.12 Noortekeskuste jõulupidu 16.00

Luunja kultuuri- ja vabaajakeskus
Oodatud on kõik noored vanuses 7–26 aastat.
Huviringide etteasted, jõuluvana, mängud, disko, piparkoogid, meisterdamine.
Registreeri luunjakultuur.ee

18.12 Beebide lusikapidu 10.00

Luunja kultuuri- ja vabaajakeskus
Kutsetega

18.12 Eakate jõulupidu 17.00

Luunja kultuuri- ja vabaajakeskus
Esinevad ansambel Rõõmusbänd ja mustlastantsijad Gitanast ja Maljarkast.
Kõnelevad EELK Maarja koguduse õpetaja ja Luunja vallavanem.
Registreerimine kuni 11. detsembrini:
maarika.kits@luunja.ee või telefonil 5376 9818.
Pilet 5 eurot. Raha kanda Luunja Vallavalitsuse arveldus-
arvele EE982200001120133283 või tuua kultuurimaja
kontorisse / Kavastu külakeskusesse / Lohkva raamatu-
kokku.
Peobuss väljub:
• 16.15 – Soojuse
• 16.20 – Puupilli
• 16.15 – Kavastu
Pärast viib buss tagasi.

20.12 Vallarahva aastalõpupidu 19.00

Luunja kultuuri- ja vabaajakeskus
Esinevad ansambel Reminders ja tantsutrupp Showstep.
Õhtujuht Lauri-Kare Laos.
Kaetud on peolaud ja avatud baar.
Piletid Fientast alates 10. detsembrist.

LUUNJA KULTUURI- JA VABAAJAKESKUS

Eakate jooga

Luunja kultuurimajas
kolmapäeviti kell 10.30

Lohkva spordihoones
neljapäeviti 10.30

Luunja valla eakatele
TASUTA

Info: 514 6153 või sigridlaas1@gmail.com

Sõiduõppe ABC koolituskeskus

Kood95 täienduskoolitus

Kiirendatud
ametikoolitus (140h)

Tõstukijuhi koolitus

ADR ohtliku veose koolitused



Kutseliste juhtide
koolitused
nii eesti kui ka vene
keeles.
Tuleme ka teie
ettevõttesse koolitama.

Sõidumeerikute taatlemine
ja vahetamine.

Kategooriaõpe

4-rattaline AM,
AM, A, B, BC1,
C1, C, D, E

Lõppastme koolitus



www.sõiduõppe.ee

Tartus Kalda tee 30

50 78 230

AMETLIK KORSTNAPÜHKIJA

Oma redel kaasas
Valla piires transport tasuta

Tel 5191 6605



Ostan teie auto, kaubiku või maasturi.

Tehniline seisukord ei oma tähtsust.

Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga.

Tel 5630 4306



Olete oodatud Kavastusse
massaaži

5349 2723
missiiskui.ee



Rehvid kodu lähedalt!

- UUED JA KASUTATUD REHVID NING VELJED
- VELGEDE SIRGENDAMINE JA VÄRVIMINE
- REHVITÖÖD
- REHVIDE JA VELGEDE KOKKUOST

E-pood:

www.fremia.ee

Killustik, kruus,
liiv ja muld veoga.
Kopp-laaduri tööd.

Tel 5817 2269



Mälestame

EVAR LAATS

24.04.1977–03.10.2025

ENRIKO RAAT

26.08.2004–09.10.2025

HElju KESA

25.07.1941–10.10.2025

NINA BOHACHOVA

28.12.1940–24.10.2025

MILVI ÄRTIS

14.12.1937–25.10.2025

ARGO GÄRTNER

09.07.1971–30.10.2025



Kodu Uudised

Väljaandja Luunja Vallavalitsus
Vastutav toimetaja Ketlin Alaväli
Keeletoimetaja Reet Tens
Tehniline teostus Tartu Trükiteenused

Luunja Vallavalitsuse
ametlikud teated ja uudised
Facebook: Luunja vald
Koduleht: luunja.ee
E-post: vald@luunja.ee
Telefon: 741 7319

Kodu Uudiste paberväljaandest loobumiseks anna teada ajaleht@luunja.ee või 741 7390

Kodu Uudised on loetav ka internetis aadressil luunja.ee/kodu-uudised